

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1485.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
газета для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стотарищення "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непомічених в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувальні різно означити, що бажане зоруту свої рукописи на случай її непомічен- ня та залучити поштово марку на її переписку.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА НА УКРАЇНІ.

Після XII з'їзду Р.К.П. і засідання пленуму Виконкому Комінтерна та внесення ними резолюцій по національному питанню, в національно-культурній роботі України починається переломова хвиля.

Тут вже не тільки дається можливість населенню виявляти і провадити свою культурно-просвітну роботу в українській мові, але українська мова стає обов'язковою для урядових і партійних чиновників, в різних державних установах ведення роботи переводиться на українську мову, в партійних гуртках заводиться обов'язковий курс навчання української мови, історії, літератури і т. д. Деякі державні і партійні установи не докладаючи загального плану, переводять українцізацію своїх апаратів по власній ініціативі і методи.

В зв'язку з новим курсом національної політики відкликаються з посади українські державні посади, що володіють українською мовою, на висші державні посадизначаються партійні робітники України. І так Гринько, бувший міністер освіти, а теперішній редактор журналу "Червоний Шлях", є назначений головою Київського Губвиконкому на місце Яна Гамарника, якого перевезено у Владивосток; Полоз, повноважений представник України в Москві, переноситься в Харків і назначається президентом комісії державного плану.

В першу чергу переводиться українцізація низших органів радянської влади, які мають безпосередній зносини з селом. І так в харківських "Вістях" з 14. липня ц. р. читаємо:

"Українізація радянського апарату, що безпосередньо має стосунки з селом, є основним завданням радянської влади і переводиться в життя. Так Нарком внутрішніх справ вказав всім Губерніальним Відділам Управи на необхідність переведення українцізації всіх окружних, районних та сільських органів. Нарком внутрішніх справ запропонував негайно вжити всіх конкретних заходів до переведення діловодства на українську мову у всіх органах Народ. Комісаріату внутрішніх справ, зокрема запропонував перенести всі окружні управи, райвиконкоми і селради, в котрих діловодство вже провадиться на українській мові. Запропонувано також всім підлеглим органам, в котрих маються сприятливі умовини для заведення діловодства на українській мові, приступити до цього негайно, а також почати підготовку діловодства на українську мову в інших окружних управах, райвиконкомках та селрадах і в губерніальних відділових управах. Губерніальні управи, на підставі розпорядження Н.К.В.С., вживають заходи до українцізації низшого апарату і під теперішній час багато вже органів радянської влади перейшли до діловодства на українській мові."

Харківський "Комуніст" з 14. липня пише, що в виду переходу в найблизійшій час діловодства в Губерніальнім Виконкомі на українську мову, президія Губвиконкому дала до розпорядності культурної комісії 10.000 рублів золотом на організацію гуртка по вивченню української мови і літератури.

Той-же самий "Комуніст" в статті "Серед Молоді", розбираючи резолюції XII. конгресу Р.К.П. і пленуму Комінтерна по національному питанню, між иншим пише:

"Необхідно видавати українську літературу по всім галузям знання, звертаючи особливу увагу на видання української белетристики і відповідної наукової літератури по політграфічній та селі, світової історії і т. д. Особливо важливим являється питання про створення належної масової української газети для селянської молоді на українській мові."

Говорячи про українцізацію партійних апаратів, "Комуніст" пише:
"Але ми в ніякій мірі не повинні обмежуватись українцізацією того нашого апарату, що має зносини з селом. Ми повинні сказати всім робітничій молоді: учиць української мови, української культури, щоб повести за собою відстаду селянську молодь. Вивчення української мови, історії і літератури треба поставити в мійських організаціях, особливо в промислових з'їздках, котрі мають шефство над селом."

Навіть в Одеській губернії, яка щодо українства уважається найбільше відстадою, широко розвивається робота по підготовченню сільських учителів до сідуючого шкільного року. Московська "Правда" з 17. липня доносить, що у всіх повітах Одеської губернії zorganizовано курси для сільських учителів, які дає поверх 700 шкільних робітників. Рішено перевести 50 процент шкіль на українську мову з тим розрахунком, щоб в перших класах навчання відбувалося виключно на українській мові. Дотепер українські школи числилися на Одещині лише 26 процент загального числа. Українізація сільських шкіл на Одещині буде переводитись відповідно до числа учительського персоналу, що знає українську мову. Школі вповні забезпечені підручниками.

Тяжкий шлях прийдеться перейти в цім напрямі радянській владі, головни в містах, де російське та зрусифіковане українське населення переважає. А головни брак учительського персоналу. "Ширі Україно!" гинуть за кордоном в багні під вортим антагн. А "всславні" Черкасенки накладають в Німеччині арешти на українські шкільні підручники, тоді як діти українських селян не мають книжки.

В Берліні, Відні, Празі бжувають гуртами і одинцем українські "сменовіховці", які в своїй безпорадній блуканні вже й віхи розгубили, тоді як на Україні брак українського учителя. А ті ріжні українські соціал-демократи, що залишилися на Україні, вадарилися в автокефалізм та водяться по церквах за чуби зі сторонниками розвінчаного і знова воскресшого патріярха "всєя Русь" Тихона.

Гей, братя України, де ви?! Ви всі, що плакали під двома антагн за українською культурою і дістали по потилиці — чи ви чуєте?

Ні, ви не чуєте і не почуваете! Ви на віки оглухли. Ваш слух спрамований тільки туди, де бренькає золото французького капіталу, з якого ваші покровителі — "батько" Масарик, польська шляхта і німецькі монархисти — здмухують для вас порох.

Присмикайтесь коло них і надалі. Радянська Україна, яка пережила нашу "державність", голод і бандитизм, якого на були дуконими батьками, тепер обійдеться без вас. Вона плеєє нове, здорове, молоде покоління, яке в дитинстві випило похму часу народного горя і в тім горю загартовалося як криця. Воно введе Україну на широкий культурний шлях.

РУМУНІЯ І РАДЯНСЬКА УКРАЇНА.

При розвалі німецької армії в 1918 році, румунський боярський уряд покористувався хвилевим безладдям і здійснив свою давню мрію: захватив Бесарабію.

Бесарабія, одна з найбільш урожайних земель і є складовою частиною України, з переважачим українським населенням.

Цей грабіжницький захват був головною причиною, що радянська влада виволола Румуній війну в 1918 році. Війни вправді не було, але не було й миру. Не було і нема. По сьогоднішній день це питання не покинчене.

Наступні контрреволюційні армії Денікіна, Юденіча, Колчака, Петлюри, Польків і Франгла, не дозволяли Червоній Армії відбити Бесарабію. Аж після того, як всі вороги революції були розбиті наголову і як радянська влада дійшла до висоти своєї сили, для Румунії стало ясно, що треба миритися, — інакше приїде до катастрофи не тільки в Бесарабії, але й Букарешті.

На переломі 1919—1920 рр. Румунія вперше пробувала договоритися з радянською владою. Румунський посол в Римі Мірча Християні, звернувся до Красіна з письмом, в якому вправді зовсім не старався поцілувати справу мирія; але за це дипломатично допитувався, чи румунський золотий скарб, зложений ще — за царських часів, істнує в Москві, чи може... (Найниий посол!) На це наспіла більш конкретна відповідь від Радн Нар. Комісарів України, де між иншим говорилось: "радянський уряд України вповні пригтовчений для розглянення територіальних і грошевих претензій Румунії в інтересах скорого миру між обома зацікавленими державами". Румунський кабинет Авереску стояв за переговори з Радянською Україною, за викомом міністра закордонних справ Таке Йонеску, який постулював після вказівок Маріжа. Але всетаки після розгрому Червоною Армією Франгла, Таке Йонеску намагався почати з Україною переговори.

З переговорів нічого не вийшло. Румуні швидко зірвали їх. З Одеси вийхав же був на кораблі "Червона Україна", як представник У.С.Р.Р. т. Яковлів до Румунії, але й він нічого не добирав і повернув.

Підчас Генуїської конференції весною 1922 р. румунська влада і преса пережила надзвичайно нервові дні. Всі боялися, що радянські представники піднінуть питання про Бесарабію, а це більше, що підірвати всі слова воєнними ділами.

Ще більшу неспокійність румунські офіційні круги проявляли підчас Льозанської конференції.

В 1922 р. була запрошена Румунія на конференцію в справі розроблення в Москву. Вправді радянський уряд не звертався прямо з пропозицією до Румунії, тільки переказав через союзницю її — панську Польщу. Румунія приймила за просяни тільки умовно. Відповідала, що вона вигає ініціативу радянської влади, але прийме участь в праці конференції тільки під умовою, що там не будуть порушуватись питання про румунські границі. Румунія вважає, що це питання вже вирішене давно основно. (!)

Ця дигнаська відповідь визвала ноту радянського уряду, на імя румунського міністра закордонних справ Дука, в якій висловлювалося здивовання, що Румунія домагався для себе завдатку. Нота ця була іслана всім державам Європи з вказівкою, що Румунія має імперіалістичні тенденції і тому будуть покинчені конференцію.

Незалежна румунська преса почала домагатися від свого уряду, щоб радянську пропозицію обдумати і прийняти з повною повагою. Головна — впливова газета "Адеверул" писала:

"Ми не віримо, що нам буде легко справитися з ситуацією. Для нас зовсім не байдуже, чи признає Радянська Влада наше право на Бесарабію, чи ні... Рокв ідуть, сила радянської влади росте... Без переговорів нічого не відомовитись від Бесарабії. Здоровий розум каже, щоб ми зближились з Рад. Україною, нашою сусідкою. В цьому питанню займатися нам похиткою струся — некорисно".

Але переговори так і не вдалося навазати. Румунія їх страшенно боїться і тому викрочується. Тільки як вибухнула повнова турсько-грецька війна (1922) радянський уряд вказав Румунії пересторону, в якій вказував, щоб Румунія, звязана династією з грецьким двором, не вмішувалася в цей конфлікт, бо це визвало би вступ з боку Радянської Росії й України, які звязані з Анго-рою (турецькою державою) воєнним договором.

Але недавно таки в Румунії торговельні кола почали домагатися радянсько-румунських комерційних договорів, власне почати з Україною й Росією торговельні зносини. Діло в тому, що бесарабський ринок всіми інтеками звязаний з Україною а не з Румунією. Перебування економічного фронту на Ясси і Гацац викрочується з великими трудностями, з одного боку через особливости румунського комерційного життя (новий хлібний режим при зміні кожного уряду, пермісна система, підкупність, руїна транспорту і т.д.), з другою боку тому, що бесарабські продукти західній Європі не потрібні і не видержують конкуренції з продуктами Трансильванії, Буковини і навіть старого королівства.

Головними предметами бесарабського вивозу було все збіжжя і вино. Але через погану румунську господарку, по часті і неурожай, Бесарабія не була в силі зібрати більших запасів збіжжя, хоч за це вина збиралося стільки, що грозить катастрофією для одної з головніших галузей бесарабського господарства — виробу вина.

Вкінці в березні (Марті) 1923 румунський уряд дозволив своїм купцям почати торговлю з Рад. Республіками. В Букарешті прихали радянські делегати і заявили просто: вина купувати вони не будуть, бо радянські держави його не потребують. За це радо купувати 1500 вагонів кукуррузи і платитимуть англійськими ітерраграмми. Але Румунія, відмовилася, бо такого числа кукуррузи в цілого королівства не зібрала-б і з своїми скупими запасами ледво вижла-ла сама до нового урожаю.

На цьому переговори були перервані.

ТЯЖКИЙ ПЕРІОД НІМЕЧЧИНИ.
(Корреспонденція до "У.Р.В." з Європи.)

Окупація Французами найбільш промислової частини Німеччини — Рурського басейну, привела цілу Німеччину до великої нужди, головни біде робітницьке населення. І хоч французька валюта також не скористала на цьому, навпаки, пооми великої експлоатації німецького нугля французький франк впав, то німецька валюта потерпіла страшну катастрофу. Правда, навіть вороги Німеччини дивляться на рурську окупацію песимістично, себто знають, що нею не знищиться Німеччину і що тяжкий період її є хвилевим, переходовим.

Всетаки, в Німеччині біда велика. Як взяти в основу оцінки курсу долара; то вартість 1.000 німецьких марок рівняється в цей час приблизно двома франками. Іншими словами — марка понизилася в 40.000 раз. Це й характеризує вартість марки на міжнародному ринку. Відомо, що купувати сила монети у внутрі держави все дещо вища, як за кордоном. Є це в Німеччині, але з цього дещо маленька полекша для населення. Німецька марка і на внутрішньому ринку катастрофічно обезцінилася. Недавно німецькі банки зовсім скасували в своїх книгах рубрику "феніг". Життя пішло даліше. Тепер папірець менше 100 марок вже зовсім не потрібний і за ці гроші не можна вже купити навіть коробки сірни-

Арифметичні докази звичайно мало говорять вражінню. Бажаючи дати наглядну картину німецької катастрофи, берлінський ілюстрований журнал представив її в 5-ох ілюстраціях.

Ілюстрація I. Три прекрасно виготовані корови і біла них — літра молока.

Ілюстрація II. Двоперехова, елегантно обставлена відиля біла неї — пара черевиків.

Ілюстрація III. Малий автомобіль і побіч — двофунтовий хліб.

Ілюстрація IV. Расовий кін и побіч — підкова.

Ілюстрація V. 100 машин до шиття і біла них — один звій ніток.

Це значить, що за літру молока треба заплатити стільки-ж (1.500), скільки до війни треба було заплатити за три корови; за підкову — скільки давніше за переконового коня; за звій ніток — як колись за 100 машин до шиття; за хліб — автомобіль і за пару черевиків — відліть. Це вже само по собі досить страшне, але ось що страшніше: Згадайте ціни — були 10 днів тому назад як ілюстрації друкувалися. Тепер за I літру молока платити вже не 1.500 марок а 2.900. Значить цінність літри молока вже не три корови, а шість. Можна бути певним, що як ці стрічки будуть надруковані у Вінніпегу, берлінські ціни будуть ще вищими, а як число "У.Р.В." приїде в Європу, то за підкову треба було платити не одним перогоном конем, а трома, а за два фунти хліба — три мали автомобілі. Дальшій зріст ціні неминучий навіть в тому випадку, як долар вдержить на теперішному курсі (160.000 марок за \$1.). А чи вдержить долар, чи підійметься ще вище, цього ніхто не знає. Все це залежить від паніки, яка й підвиснула ціні. Купецький продаючий свій товар; не перелі загарбану наслідством землі. І приїде час також на ці поруханки. А покищо здождь Лідстра росташувалася кічна червона дивизія, зложена з самий Бесарабів. І з кожним днем дивизія росте, бо за Дідстра прибувають сили. Кажуть швидко корпусом стане.

Що з цього буде? Шось буде. Буде добре, тільки не для Румунії.

Зелик М.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Не забувайте про пресовий фонд одинокій українській робітничій газеті в Канаді!

до 500, один "всєвдячий" публіцист прорік, що одиниць долар буде 1.200 марок, а в берлінських парках біді люде будуть покинувати життя самовбійством на очах ситих проложих. Тепер долар 160.000 марок; а страшенно "пророчиво" все таки не здійснюєсь. Життя все таки якось теде, і люде, правда, мучаться і терплять, але приспособлюються.

Але будучина без сумніву вмакша. Німеччина зараз на границі. Покиншо бувають "бунти" тільки на базарах. Але мабуть не трудно передбачити, що недалекій той час, як з базарів поплине голодне страждуше море на вулиці, проти — палят. Історія у всіх народів всетаки подібна і всетаки повторяється. І Велика Революція Сходу почалася бунтом голодних жінок в Петрограді.

А тоді — як над грізною Німеччиною замає червоною прапором Соціалістичної Радянської владн рад — Європа випустить з старчих рук пересмертну свічку, а виродиться нова Европа — а з нею Спілка Соціалістичних Радянських Европейських Республік (С.С.Р.Е.Р.).

Це так-же певно й неминучо, як 2 X 2 = 4.

Ів. Сивульський.

КРОВАВІ СТРАЙКИ В ПОЛЬЩІ.
(Від нашого львівського корреспондента.)

Польщу захопив тепер страйковий рух робітництва, яке бореться з голодовою смертю. Дорожня діяшла тепер в жнива, які випали доволі добре, до таких ціп, які давно перейшли ціни в блоквовах радянських республіках. Коли перед трома роками під Львовом і Варшавою стали червоною військами, на мурах міста Польді розплізували афіші пі, як "W raju bolszewickim", де писали, що в Росії фунт хліба коштує 200 рублів, фунт масла 3.000 рублів, фунт сала 2.500 рублів, фунт муки 500 рублів, пуд дров 1.000 рублів і т. д. Це саме обводили всі антанські місці по цілому світі та какали тим робітництво.

Тепер ціни в панській Польщі такі: 80 дека хліба (неціле кільо) 5.200 марок, кільо цукру 26.000 марок, кільо білої муки 11.000 марок (на це вона називається американська), кільо масла 45.000 марок, літра молока 3.000 марок, кільо мяса 22.000 марок і т. д. Дрова коштують тепер в літі за 100 кг. 75.000 марок, в зимі ціна підє, що найменше 5 разів, а при спадку марки 10 разів в гору.

Не диво, що заробітки робітників ніяк не вистають на життя. Уряд польської шляхти і буржуазії, щоб полішити свої фінанси, радить собі в той спосіб, що забирає силою чужу вартісну валюту у приватних людей. Тепер завів таке, що чужу валюту можна міняти, купувати і продавати тільки в урядовій "Polskiej krajowej kasie rozczekowej". Ціну установляє уряд яку хоче, коли купує валюту, а продавати не продас нікому. Щоб більше забрати вартісної чужої валюти, час від часу вибирається уряд на звичайні ливи. От приміром 17. липня ц. р. поліція обсадила всі залізничні двірші у Львові та кожного, хто висідав з потягу, ревидувала і забирала всю чужу валюту, яку він мав. Правда, збрала багато, але що з того, коли на другий день як відповів на це всі склепи піднесли ціну товарів о 25%.

Робітник не може перевести "ревізії" у подорожних, ні у своїх капіталістів. З платні, яку дістає, не може вижити і наслідком цього мусять хаятися страйку.

От тепер страйкують робітники текстільних фабрик в Лодзі, в Бельску-Бялій, саднарні в Калущі і Стебнику, львівські денні робітники, в Кракові пекарі і т. д.

Щоби здавити страйк голодних робітників, капіталісти і буржуазний уряд вислалюють військо. В Лодзі на страйкуючих ткачів напала поліція та стрілями вбила кількох і по-

ранила. В Бельску-Бялій арештовано провідників організації, а в арешті побіла їх так тяжко, що деякі боряться з життям.

Як громаний капіталістичних на страйкуючих спроводили капіталісти патріотичних "powstańców" з Шлєска.

Коли летієсь робітничая кров, польські соціялісти не мають нічого иншого до роботи, як "zjazd legionistów" і овації для Пласудского.

Та пролетаріят іде своїм класовим шляхом, певний, що на крові його товаришів-борців виросте нове життя, встане пролетарська влада.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР	14. серпня 1900 р. страйк в майстернях Закавказької залізничній.
	16. серпня 1878 р. на Михайлівській площі в Петрограді Кравчинський Степан забив кинджалом шефа жандармрї Мезенцова.
	17. серпня 1920 р. відкриття в Мінську мирної конференції з Польщею.
	18. серпня 1906 р. розстріл в Ревелі 17 матросів корабля "Пілагор Азова" та одного агітатора.
	18. серпня 1906 р. замах на варшавського генерал-губернатора Скалона.
	19. серпня 1889 повішено в Якутську Коган-Бернштейна, Гаусмана й Зотова.
	19. серпня 1920 р. прорив польського фронту в Галичині.
	20. серпня 1920 р. здобуття Стрия.
	20. серпня 1921 р. згода з представником американської комісії допомоги Гувером.
	21. серпня 1906 р. забито бомбою в Седліці поліцейстра Гольцева.
	21. серпня 1920 р. здача Бресть-Литовського.
	22. серпня 1879 р. в Одесі покрано смерті Лизюга, Чубарева, Давиденка.
	23. серпня 1896 р. арешт членів "Союза боротьби за визволення робітничої класи" в Петрограді.
	24. серпня 1906 р. замах на голову ради міністрів в Росії Столінина: бомбою висаджена в повітря дача Столінина.
	25. серпня 1917 р. державна нарада в Москві і страйк московського пролетаріату, як протест проти неї.
	26. серпня 1906 р. Коноплянкова забила ген. Міна, який задушив повстання в Москві.

ПРОЄКТ ОСНОВНОГО ЗАКОНА (КОНСТИТУЦІЇ) СПІЛКИ СОЦ. РАД. РЕПУБЛІК, УХВАЛЕНИЙ ІІІ СЕСІЄЮ В.У.Ц.В.К. 1 ЛИПНЯ 1923 Р.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ.

Декларація утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

З членів організації радянських республік держав світу поділялися на два табір: табір капіталізму і табір соціалізму.

Табір капіталізму — національна ворожнеча й нерівність, колониальне поневолення й шовінізм, національне пригноблення й погроми, імперіалістичні звірства й війна.

Табір соціалізму — взаємне довіря й мир, національна воля й рівність, мирне співжиття й братерське співробітництво народів.

Спроби капіталістичного світа на протяжок років розвинути національне питання шляхом споучення вільного розвитку народів з системою визиску людини людиною, не принесли ніяких наслідків. Наплавки, клубок національних суперечностей все більш запутується, загрожуючи самому існуванню капіталізму. Буржуазія безсилла була налагодити співробітництво народів.

Тільки в табір рад, тільки в умовах диктатури пролетаріату, що згуртувала навколо себе більшість населення, виявилася можливість зшити в корінь національний гніт, створити умови для взаємного довіря і покласти основи братерського співробітництва народів.

Тільки завдяки таким умовам почастило радянським республікам відбитися напад імперіалізму всього світу, внутрішніх і зовнішніх, тільки через це вони успішно ліквідували громадянську війну, зміцнили безпеку свого існування і приступили до мирного господарського будівництва.

Але роки війни не минули безслідно. Спущеною лавою, завдяки перестави праці, зруйновано робітничий силл і вичерпано господарські ресурси, що лишалися в спадщину від війни, — все це відновило не в силі окремих республік. Відновлення народного господарства неможливе при відокремленому існуванні республік.

З другого боку, нерівноваженість міжнародного становища і небезпека нових нападів робить неможливим утворення єдиного фронту радянських республік перед лицем капіталістичного оточення.

Нарешті, сама структура радянської влади, інтернаціональної по своїй класовій природі, вимагає від праціючих мас радянських республік об'єднання в одну соціалістичну сімю.

Все це настільки вимагає об'єднання радянських республік в одну союзну державу, здатну забезпечити і зовнішній спокій і внутрішню господарську роботу і волю національного розвитку народів.

Воля народів радянських республік, що збиралася не давно на з'їзді Союзної Ради і одностайно ухвалили постанову про утворення "Союзу Радянських Соціалістичних Республік" служить надійною запорукою того, що союз цей — є добровільним об'єднанням і співробітництвом народів, що за кожним республікою забезпечено право вільного виходу з Союзу, що доступ в Союз відкритий для всіх Соціалістичних Радянських Республік і інших держав, що нова союзна держава являється гідним закінченням закладених ще в жовтні 1917 року основ мирного співжиття й братерського співробітництва народів, що нова воля вірно опору проти світового капіталізму і новим рішенням кроком на шляху об'єднання трудящих усіх країн в Соітву Соціалістичну Радянську Республіку.

Вості й окремих промислових підприємств, що мають загально-союзне значення, укладання комунікаційних умов загально-союзних, як і від імені союзних республік:

а) керування транспортом і поштово-телеграфічними справами;

б) організація й керування оборононими силами С.С.Р.Р.

в) затвердження єдиного державного бюджету С.С.Р.Р. в склад якого входить бюджети союзних республік; встановлення загально-союзних податків і прибутків, а також відрахувань від них і надвишок до них, що йдуть на бюджет союзних республік; дозвіл на додаткові податки і збір для бюджетів союзних республік;

г) встановлення єдиної грошової і податкової системи;

д) встановлення загальних принципів земельного устрою і земельного користування, а також користування лісами, дісами і водами по всій території С.С.Р.Р.

е) загально-союзне законодавство про міжеурбанікаські переселення і встановлення переселенського фонду;

ж) встановлення основ судупорядкування й судівництва, а також цивільного і кримінального законодавства Союзу;

з) встановлення основних законів про працю;

и) встановлення загальних принципів в галузі народної освіти;

к) встановлення загальних заходів в справі охорони народного здоров'я;

л) встановлення системи міри й ваги;

м) основне законодавство в справі кооперативності що до справ чужоземців;

н) право амістії, поширене на всю територію Союзу;

о) скеровання тих постанов З'їзду Ради і Центрального Виконавчого Комітету союзних республік, що порушують дану конституцію;

п) розв'язання сучасних справ, що виникають між союзними республіками;

2. Затвердження й зміна основних принципів даної конституції належить виключно З'їздові Рад С.С.Р.Р.

ГЛАВА ДРУГА.

Про суверенні права союзних республік і про союзне громадянство.

3. Суверенітет союзних республік обмежений лише межами, зазначеними в даній конституції і лише по предметах, що належать до компетенції Союзу. По за цих межах кожна союзна республіка здійснює свою державну владу самостійно. С.С.Р.Р. охороняє суверенні права союзних республік.

4. За кожною з союзних республік лишається право вільного виходу з Союзу.

5. Союзні Республіки, відповідно даній конституції, вносять зміни в свої конституції.

6. Територія союзних республік не може бути зміненна без їхньої згоди, а також і для зміни, обмеження чи скасування статті 4-ої потрібна згода всіх республік, що входять в С.С.Р.Р.

7. Для громадян союзних Республік встановлюється єдине союзне громадянство.

ГЛАВА ТРЕТЯ.

Про зїзд Рад Союзу Соціалістичних Республік.

8. Найвищий орган влади Союзу Рад Соц. Республік — Зїзд Рад, а в період між Зїздами Рад — Центрального Виконавчого Комітету С.С.Р.Р., що складається з Союзної Ради й Ради Національностей.

9. Зїзд Рад Союзу Рад Соц. Республік складається з представників міських рад і рад міських селищ по принципі 1 депутат на 25.000 виборців і представників губернських зїздів рад — 1 депутат на 125.000 душ населення.

10. Делегатів на Зїзд Рад С.С.Р.Р. вибирають губернські зїзди рад. В тих республіках, де немає губернських об'єднань, делегатів безпосередньо вибирає зїзд даної республіки.

11. Чергові Зїзди Рад С.С.Р.Р. скликаються Ц.В.К.Ком С.С.Р.Р. один раз на рік; надзвичайні зїзди скликає Ц.В.К. Союзу С.С.Р.Р. з власної його постанови, по вимозі Союзної Ради, Ради Національностей, або ж з вимогою двох союзних республік.

12. При надзвичайних обставинах, що стоять б на перешкоді скликанню Зїзду Рад С.С.Р.Р., Ц.В.К. С.С.Р.Р. має право відложити скликання Зїзду.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТА.

Про Центральний Виконавчий Комітет С.С.Р.Р.

13. Центральний Виконавчий Комітет С.С.Р.Р. складається з Союзної Ради й Ради Національностей.

14. Зїзд Рад С.С.Р.Р. вибирає Союзну Раду з представників союзних республік, пропорційно населенню, всього в складі 371 членів.

15. Рада Національностей складається з представників союзних і автономних Рад Соц. Республік по 3 представників від кожної і представників автономних країн по одному представникови від кожної. Склад Ради Національностей в цілому затверджується Зїздом Рад С.С.Р.Р.

Примітка. Автономні республіки Аджарі і Абхазі і автономний край Південно-Осетія посилають в Раду Національностей по одному представникови.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТИ"

В. Ткач, Ек.	\$4.00
Д. Пазарина, Алерт Бей	2.00
П. Тимчук, Кологроз	2.00
Н. Мельничук, Мус Джо	1.00
С. Черкас, Бофало	1.00
М. Герчук, Іррокоїтс Фозс	1.00
Ф. Мельник, Шікаго	1.00
Д. Українець, Лускар	1.00
П. Заболотний, Торонто	1.00
Г. Якимович, Вінніпег	1.00
К. Шаба, Гол Белей	1.00

Едмонтон, Алта.

Дальні мазні жертви на пресовий фонд "У.Р.В." зложили в "Укр. Роб. Вісти":

Ломі:

Н. Хань	\$1.00
І. Ковальський	1.00
П. Гузар	1.00
В. Гурма	1.00
М. Данчук	1.00
Разом	\$3.00

Тов. І. Шапка зібрав:

І. Шапка	\$1.00
П. Стельмащук	1.00
Луй Нозек	1.00
Назала Лябберт	1.00
Незі Верда	1.00
Мері Гарт	1.00
Зина Грін	1.00
Марія Заваска	1.00
Марія Візан	1.00
Роза Крес	75
Малі Крестіна	50
В. Новийський	50
Анна Левська	15
Маланка Семюк	10
Разом	\$12.00

Товаришча Софія Онцук збрала:

Д. Собачинський	\$1.00
Софія Онцук	50
П. Крезевський	25
Разом	\$1.75

Товаришча Анна Мокрій збрала:

С. Фенка	\$2.00
Анна Мокрій	50
Разом	\$2.50

Товаришча Анна Зень збрала:

Катерина Гаврилук	1.00
І. Балюк	25
Н. Пошик	25
Разом	\$1.50

Товаришча Марія Никифорак збрала:

П. Себастьянський	\$1.00
Анна Матчук	50
Н. Марковський	50
С. Стефанюк	50
С. Никифорак	50
В. Шарик	50
Анастасія Попович	25
І. Шапка	25
Н. Пошик	25
Марія Шарик	25
Разом	\$4.50

На передплату зібрано:

Товаришча Мокрій збрала	\$5.50
Тов-ща М. Никифорак збрала	2.00
В Укр. Роб. Домі зложено	10.00
Разом передплати	\$17.50

Повторення:

Зібрано на пресовий фонд	\$25.25
Зібрано на передплату	17.50
Отже разом	\$42.75

Передньо було вислано з великої колекції \$38.50

Колекція з кампанії \$24.70

Разом за цілий май \$315.95

ГЛАВА ПЯТА.

Про Президію Центрального Виконавчого Комітету С.С.Р.Р.

29. Президія Ц.В.К. С.С.Р.Р. в період між сесіями Ц.В.К. С.С.Р.Р. служить вищим законодавчим, виконавчим і розпорядчим органом влади С.С.Р.Р.

30. Президія Ц.В.К. С.С.Р.Р. докладає за переведенням в життя Конституції С.С.Р.Р. і виконанням всіх постанов Зїзду Рад і Ц.В.К. С.С.Р.Р. всім органам влади.

31. Президія Ц.В.К. С.С.Р.Р. має право припиняти й касувати постанови РНК і окремих Наркоматів С.С.Р.Р., а також Ц.В.К. і Раднаркомів союзних республік.

32. Президія Ц.В.К. С.С.Р.Р. видає декрети, постанови й накази, розглядає й затверджує проекти декретів і постанов, що вносять їх Рада Народних Комісарів, окремі установи С.С.Р.Р., Ц.В.К. союзних республік, їхні Президії й інші органи влади.

33. Декрети й постанови Ц.В.К., його Президії й РНК С.С.Р.Р. друкується мовами загальноназиваними в союзних республіках (російською, українською, білоруською, грузинською, вірменською і татарською).

34. Президія Ц.В.К. С.С.Р.Р. розв'язує справи про взаємовідносини між РНК С.С.Р.Р. і Народними Комісаріатами С.С.Р.Р. з одного боку і Ц.В.К. союзних республік та Президіями з другого боку.

35. Президія Ц.В.К. С.С.Р.Р. відіає відліки перед Ц.В.К. С.С.Р.Р. ("Вісти" з 3 липня 1923 р.) (Кінець буде.)

ДО ВІДОМА ТОВАРИШАМ

в Суабурі, Монт Майн, Су Сейнт Мері, Тіміс, Оттава і Монтреал.

Оцим повідомляється товаришам згаданих місцевостей, що Провінційний Екзекутивний Комітет Стов. У.Р.Д. в Торонто рішив вислати т. Ів. Бойчука на чотири-тижневую організаційну обїзду. Тов. Ів. Бойчук виїхав з Торонто 4-го серпня і відвідає всі згадані місцевости.

Проситись всі товаришів допомогти тов. організаторови у скликуванні мовчан зїбань і доложити всіх ставих, щоби ця коротка організаційна обїзду товариша випала як найуспішнішійше так морально, як і матеріально.

За Пров. Екз. Ком. Ю. Новосівський, секр.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТИ"

Ступне проти вислоти і темноти Робітничого преса обороне тільки робітничі інтереси.

Попише сїдугоїт імена жертвовцїв, що зложили свої жертви на лісу ч. 918 на пресовий фонд "У.Р.В.":

І. Пидишук	\$1.50
Гр. Балчику	1.00
О. Е. Мазук	1.00
А. Д. Гаврилук	1.00
М. Зінків	1.00
М. Болдфарчук	1.00
Ол. Чорний	1.00
Ф. Матрич	1.00
І. Каміньський	1.00
Н. Пачковський	1.00
С. Остафївчук	1.00
Л. Замойський	1.00
Г. Засаженьок	1.00
Н. Козай	1.00
В. Зарубїнський	1.00
П. Гузак	1.00
С. Болдфарчук	1.00
В. Канський	1.00
Гр. Дума	1.00
М. Данчук	50
Разом	\$20.00

В імені "У.Р.В." складаю всім жертвodawцям ширю товаришську подяку. Ми бїжiamo, щоби наша газета "У.Р.В." виходила не два рази на тиждень, але два рази кожного дня.

Хай же соціалістичні всі робітничі х в цілім світі! Хай же робітничі преса! Хай же життя "Українськї Робітничї Вісти"!

Василь Канський.

Порт Артур, Онт.

Товариш П. Коржак зібрав на лісу ч. 773 на пресовий фонд:

П. Коржак	\$2.40
М. Бенько	50
І. Лукашич	50
О. Воронюк	50
Г. Петраш	30
Костя Мокійко	25
Ф. Мельник	25
Підп. Чесник	25
Козьмо Мокійко	25
М. П.	15
О.	10
Т. О.	10
П. Ф.	10
Разом	\$6.00

Тіміс, Онт.

Дорогі Товариші!

Що до пресового фонду з даної місцевости, який був покійований на сторінках "У.Р.В.", то покійовання не було повне, бо зайшла помилка, яка оце справляється. Помилка заявила тому, що вислаючи гроші ми случайно прибавили подати до часопису "У.Р.В." справоздання з одного підприємства, яке було устроєно для фонду для "У.Р.В." Був це політичний бїльб, з котрого вилінали приходу \$75.80. Вдїляється з той суми 50 ц. на пресовий фонд, а \$75.30 вислається до адміністрації "У.Р.В." з товаришським привітом.

І. Романюк.

Ек, Б. К.

Дорогі Товариші!

Посілаю Вам \$11.00 і прошу розділити ці гроші як слїду: \$4.00 на пресовий фонд "У.Р.В.", себто по \$1.00 місячно за остатні 4 місяці ц. р. \$3.00 на сплату догу У.Р.Д., \$1.00 на пресовий фонд робітничї преси в Сх. Галіччині, \$1.00 на часопис "Наша Правда" в Відні, \$1.00 на політ. явизї в Сх. Галіччині, \$1.00 на підмогу дїточим притулкам на Радянськїй Укранї.

З товаришським привітом.

В. Ткач.

Вегриві, Алта.

Дорогі Товариші!

В залученню посілаю Вам \$16.75 з того \$4.50 за "Голос Робітничї", \$3.75 за "Голос Праці", \$4.00 передплати на "У.Р.В." і \$4.50 на пресовий фонд "У.Р.В.", котрі т. І. Соколов зібрав колекцією на забаві 4. липня в околиці Борів.

З тов. привітом.

П. Митрюк.

НОВІСТЬ!

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ

продається за половину ціни Філіам, Відділам і Товаришствам Стов. Укр. Роб. Дїм і Відділам Укр. Секції Роб. Партії Канади.

Після рішення Другого Східного Зїзду і згоди шероїців, оставшиї наклад книжки **Історія Культури** переходить до розпоряджидности Схід. Пров. Комітету.

Дорогі Товариші! Користайте з нагоди і замовляйте як найкорше, бо наклад малій.

Така ціна книжка як Історія Культури повинна знаходитися в кождого українського робітника.

Замовлення посилайте на адресу секретаря Східного Пров. Комітету:

Г. Novosivski, P.O. Box 308, Toronto, Ont.

P. S. — Схід. Пров. Ком. послида для розпродажі всі книжки, які оголошуються в робітничих часописях в Канаді і Зауч. Державах. Вислайте замовлення на вище подану адресу.

ЧОТИРО-МІСЯЧНЕ СПИРОВОЗДАДАННЯ КОМІТЕТУ БУДОВИ У.Р.Д. В ТРАНСКОНА, МАИ.

Приходи за март:

Добровільні жертви	\$511.56
Позачка	55.00
Цїтєнь	
Добровільні жертви	220.60
Позачка	200.00
Май	
Добровільні жертви	86.68
Червень	
Добровільні жертви	229.68
Позачка	250.00
Разом	\$1,553.52

Розходи:

Март	\$187.00
Цїтєнь	13.50
Май	957.70
Червень	
Разом	\$1,158.20

Прихід Повторення: \$1,553.52

Розхід: 1,158.20

В касї остаеться на липень \$ 395.32

За контрольну комісію: О. Мороз, К. Солик, А. Пура, фін. секретар.

СПИРОВОЗДАДАННЯ ВІДІЛУ У.Р.Д. В БРУЛ МАИИ, АЛТА.

Дня 22 липня ц. р. відбулися тут річні збори, на котрих рішено подати звіт з діяльности нашого відділу за 6 місяців до поміщення в часопис "У.Р.В." Висїди роботи нашого Відділу представляється так: відвідлос 8 адміністраційних мїтїнгїв, 4 пропагандових, 3 спеціальних, 3 відчитї на річні теми.

Фінаисове справоздання за 6 місяців:

Приходу було	\$782.25
Розходи	761.65
Остаеться в касї	\$20.50

Фінаисове справоздання потверджено контрольною комісією і зборами. Відділ тепер числить 25 членів і займається збірками для політ. явизї в Сх. Галіччині, на пресовий фонд "У.Р.В." і на сплату догу У.Р.Д.

З товаришським привітом,

Н. Гевко, секр.

\$5.00 НАГОРОДИ.

В неділю, 12-го серпня на пікніку в Морс Плейс я забув реїт ковт. Хто його взяв, а принесе під ч. 733 Абердїн вно тї дїстане \$5.00 нагоди.

ПОРТРЕТ НАШИХ ГЕРОЇВ-БОРЦІВ!

Хата кождого свідомого українського робітника і фермера повинна бути прикрашена портретом незабутніх наших героїв-борців

С. МЕЛЬНИЧУКА і П. ШЕРЕМЕТИ,

котрі віддали своє життя за справу освободження працюючих мас Східної Галіччини з під пановання польської шлхти. А що вони разом борючись проти спільного ворога, разом були суджені і розстріляні польською шлхтою, тож разом вони немов рідні брати і на портреті.

Портрет величини 15 через 21 центів. ЦІНА ЙОГО 50 ЦЕНТІВ. Спішіть з замовленнями на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

ТІЛЬКИ ЩО ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДВІ НАУКОВІ КНИЖКИ:

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ КАРЛА МАРКСА

Книжка має 328 сторїн друку і розділена на три головні частини:

1. Товар, гроші, капітал. — 2. Надвартість. — 3. Заробітна платня і дохід з капіталу.

Цї частини знова подїлені на кільканащї розділів.

Завданням цієї книжки є — познайомити зі змістом "Капіталу" тих, які не мають часу або засобів, щоб його студїювати, а також вона улегшити студїї тих, котрі студїюють "Капітал".

Економіка править світом і тому кождий робітник повинен знайти й студїювати економічні науки.

Ціна книжки \$1.00.

ЯК ПОВСТАЛА РЕЛІГІЯ І ВІРА В БОГІВ

Написав Гайрїх Кунов.

Книжка має 180 сторїнок друку.

ЗМІСТ:

1. Новішї дослїди релїгії. — 2. Як повстали ідеї про духів і богів. — 3. Початки почитання духів. — 4. Від почитання духів до почитання тотемів і праїдїлів. — 5. Сотворення свїта. — 6. Небо і пекло. 7. Почитання праїдїлї і жертва праїдїлам. — 8. Від почитування праїдїлї до культу природи. — 9. Останки культу духів і праїдїлї у старо-індійськїй релїгії. — 10. Як Індра з племенного праїдїлїського бога став богом природи?
- Самі наголовки розділів вказують на те, яку наукову вартість має ця книжка. Не воїйте з релїгїєю фразами, а докажите її дїйсне значення на пїдставі строго-наукових до свідів і фактів. В цьому вам якраз допоможе ця книжка.
- Ціна книжки 50 centів.
- Замовлення шліть на адресу:
- UKRAINIAN LABOR NEWS**
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомляється членів відділу Укр. Секції Роб. Партії Канади в Вінніпегу, що в четвер, 16. серпня 1923 відбується мїтїнг всіх членів Роб. Партії Канади в Вінніпегу.

Обов'язком всіх членів партії-прїбути на цей мїтїнг, позаяк є дуже важна справа до обговорення.

Мїтїнг відбудеться в партійнім з'юкани під ч. 530 Мейн стр., кімната 2.

Центр. Мїський Комітет.

ВІДЧИТ ДЛЯ ЖЕНЦІИ!

Повідомляється всіх товаришів робітничї, що в середу, дня 15. серпня о год. 8.30 вчере-ров то-ка Геніакс виголосить в англїйськїй мовї відчит на тему:

ЖІНОЧЕ ПИТАННЯ.

Прос